

در طول بیست
سال جمهوریت
آنان افغان‌های
سکولاری را وارد
کردند و از طریق
رسانه‌های قوی و
پیشرفته کوشش
کردند از هر فرصتی
برای انحراف
جامعه افغانستان
استفاده کنند

پس این گونه ما می‌توانیم بگوییم پشتونیزم بدنه تئوری پرداز جدی نداشته است.

در زمان حال که خیر، ندارد. در زمان آقای کرزی، اسماعیلیون و امثال اینها بسیار برای راه اندازی همچنین حرکتی تلاش کردند. اما کارشان بن‌مایه نداشت و همچنین دارای شکوفایی و رشد هم نشد.

اصلا ممکن نیست مردم افغانستان همچنین چیزی را تصور کنند.

وقتی پای مزار پیرهرات می‌روی، یک پشتون را می‌بینی که از مناطق دوردست افغانستان آمده است، شب جمعه را دو زانو در کنار قبر آن نشسته و تا اذان صبح به راز و نیاز می‌پردازد. حتی کسانی را در مشهد می‌دیدم که وقتی از شان می‌پرسیدی برای چه آمده‌ای؟ می‌گفتند: زیارت حضرت رضا (علیه‌السلام) و سلطان باجی خرقانی. زبان فارسی به زبان اعتقادی امت اسلام منطقه تبدیل شده است.

بله به طوری که پشتون و تاجیک را هم ربط می‌دهد.

بله، همه ملیت‌ها.

پس در طول تاریخ زبان فارسی از سمت زبان پشتو تهدیدی را احساس نمی‌کرد؟

نه.

در دوره بیست سال جمهوریت آیا تهدید و تهاجم فرهنگی از سمت فرهنگ غربی و زبان انگلیسی وارد می‌شد؟ چون یکی از نکات مورد تأکید غربی‌ها که در اسناد منتشره آنها نیز مشاهده می‌شود، تقویت و ترویج زبان انگلیسی و جایگزین کردن کلمات انگلیسی به جای فارسی را بسیار مشاهده می‌کنیم. این هجمله را چگونه می‌بینید؟

در طول بیست سال جمهوریت ما شاهد این هستیم که یک سناریوی بسیار عجیب را غربی‌ها وارد کردند که شکر خدا ناکام ماند. آنان افغان‌های سکولاری را وارد کردند و از طریق رسانه‌های قوی و پیشرفته کوشش کردند از هر فرصتی برای انحراف جامعه افغانستان استفاده کنند. به آقای وزیر فرهنگ هم در آن دوره گفتم که از خدا بترسید.

این آقا که بود؟

آقای رحیم. ایشان گفتند که دموکراسی است، بنده گفتم: «لعنت بر این دموکراسی که تمام ارزش‌ها و اعتقادات یک جامعه را به نابودی می‌کشاند.» در کنار ایشان یک آقای دیگری بود که گفت: «یک وقت ما را اینجا نکشید و انتحاری نکنید.» بنده هم در پاسخ گفتم: «اگر هدایت نمی‌شوید، خدا شما را خواهد کشت.» ایشان آمدند از طریق رسانه‌ها و شبکه‌هایی که در دست داشتند، به ترویج فساد و بی‌بندوباری پرداختند که شیرازه اصلی خانواده است. همین چیزها باعث شد که روز به روز گرایش مردم نسبت به جمهوریت و آقای کرزی و غنی